

Detje pod razvalinami.

List „Giornale d'Italia“ poroča, da so Italijani v Gorici in sicer v Gosposki ulici, pod razvalinami neke hiše našli enoletno deklico, ki je bilo klicala: „Mama, mama!“

Laško časopisje o položaju na primorski fronti.

List „Secolo“ piše: Sovražnik je mogel izvršiti popravo svoje obrambne pozicije od Vipave preko hriba Nad Logom in kote 144 do jezera Pietra Rosa. Vzhodno in severno Gorice je sovražnik v posesti ne morda po italijanskem pritiskanju obupno izvoljenih, temveč moderno pripravljenih postojank. Sovražna artilerija razpolaga z oklopnimi namestišči in varno skritimi votlinami ter mogočnimi gozdovi in gorskimi kritji. Na razpolago so tu tudi zložne, široke, za vse kalibre pripravne ceste, ki so v zvezi z železniškimi središči. Tisoče ljudi dela za bojnimi črtami dan in noč, da ojačijo izbrane obrambne črte in železniški promet, ki mu je središče Dornberg, raste neprenehoma. Italijani se nahajajo pred zelo razsežno možjo odpornih črt, katerih premaganje stane časa in predvarka.

Potres v Italiji

Dne 16. avgusta ponoči je bil v Italiji hud potres. Iz mesta Rimini se poroča, da je tam napravil potres posebno škodo. Palača Lestini z umetniškimi deli, stolna cerkev, glavno gledališče, velik nov kopalniški hotel in mnogo hiš je skoro popolnoma uničenih. V okolišju Milana se je odtrgal oblak in napravil veliko škodo. Predilnica Vigano je uničena. Vedno bolj se kaže, da je potres v Italiji zadnje dni napravil ogromno škodo. V Pesara so skoro vse hiše težko poškodovane, prebivalstvo prenočuje pod milim nebom. V 12 krajih v bližini srednje jadranske obale je škoda tako velika, da je večina prebivalstva brez strehe. Okoli 20.000 kmetov je brez strehe in živeža. — V kopalnišču Ricione, kjer je bilo 20.000 tučev, so razen dveh hiš vsa poslopja podrt.

Rusko bojišče.

V Bukovini smo vrgli Ruse zahodno od Moldave več kilometrov nazaj in smo zavzeli važni gori Capul in Kreta. V južnovzhodnem kotu Galicije smo se umaknili na karpatski greben in branimo Rusom tu prehod na Ogrsko. Hudi boji so se razvili zahodno in severozahodno od Stanislava. Naši so se severno od Dnjestra ob izlivu Zlate Lipe umaknili na zahodni breg te reke. Iz prostora pri Brodiju še Rusi vedno silijo proti Lvovu, a ne morejo naprej. Dalje na sever se boji sicer vedno nadaljujejo, a do posebnih sprememb ni prišlo.

Pred novimi velikimi boji v Vzhodni Galiciji.

„Lokalanzeiger“ poroča: V Vzhodni Galiciji vlada že nekaj dni mir. Varati pa se ne smemo o tem, da se pripravljajo tam novi ogromni boji.

Rusi v močvirju.

Piše Jožef Korpar, poddesetnik pri težki poljski artileriji na ruskem bojišču:

Predvčeraj (dne 3. avgusta) popoldne se je tukaj odigrala zanimiva igra. V novih postojankah so nas rujavci zopet hoteli napasti. Slutili pa niso, da nas loči močvirje. S svojim uravitjem so drveli kakih 200 korakov proti našim postojankam, a čudno! V močvirju je naenkrat obtičalo čez 500 mož. Prosili so: „Pani! Pani! Ne pucaj!“ (Gospod! Gospod! Ne streljaj!) Nekaj mož je vendar prikobacalo do naše žične ograje. Med ruskim moštvom v močvirju se je nahajal tudi en stotnik, kateri je bil pa iz maščevanja nad takim ravnanjem kar od lastnega moštva ustreljen.

Kako smo Ruse ustavili.

Severno bojišče, 11. avg.

Veliko nas je tukaj slovenskoštajerskih fantov, zato vam napišem nekaj podatkov, kako nam kaj gre. No, sedaj smo enkrat ustavili Ruse, zakopali se v zemljo, pred jarki smo napletli do 7 vrst boječe žice, pa pridi moskal, če si upaš! Moskal čepi tu za Prutom ter nas pisano gleda. Dne 28. julija zjutraj so vendar začeli daleč tam na levo od nas napadati, a so naleteli na Hrvate. Šestkrat so šli k napadu in šestkrat so nesli krvave buče nazaj. Pa so začeli iti vedno bližje po fronti proti nam, pri vsaki luknji so šli poskušati, kje bi šlo skozi, pa nikjer niso mogli naprej. Aha, mi smo že znali: nocoj še pridejo nas gledat. Vse se je pripravilo za sprejem. Vsak je bil na svojem prostoru. In res! Proti 11. uri ponoči so se že pokali z našimi poljskimi stražami, straže so jih en čas držale, potem pa se potegnile nazaj proti nam. Rakete so švigile v zrak, okolica se je razsvetila, strojnice in puške so zaregetale, a naše topništvo vseh kalibrov za nami, mislil sem, da bo ravno sedaj zrušilo svet v prah. Napad je trajal poldu-

go uro. Moskali so prišli malo iz gozda pogledat, a ker smo jim mi tako gosto rčet metali v oči, da niso nič videli, pa so jo pobegnili nazaj. Potem so moji prijatelji privlekli od nekod vjete Ruse, ki so se že vsi tresli od strahu in so nam rekli: „Vi nas šecko razbili do prahu, mili bože, mili bože!“ Najbolje pa je bil med njimi vesel neki jud, da je prišel v naše roke in je kar od veselja po eni nogi plesal. Na to se je zopet vse pomirilo. Moskali so šli za Prut tuhtat, kaj bi naredili in še tam do klanes tuhtajo. Mogoče bodo do večera zopet kaj stuhtali. No in potem so nekateri naši začeli po jarku vriskati, drugi peti, tretji pa so kričali za moskali „aufbiks!“ ter je zvali na korajžje. Jaz pa sem se potegnil pod zemljo, se zavil v odejo in zjutraj me je prišlo solnce gledat, če še spim. Ko se kuhinja pripelje s kavo, pograbilim si posodo in grem po kavo. Po zajuterku gremo vsak na svoj posel brez skrbi, saj naše straže spredaj pozorno čujejo; in če kaj pride, je vsak na svojem mestu, kot bi ga strela prinesla. Tako živimo mi tukaj. Je lepo veselo, če je lepo vreme, a če pa dežuje, tedaj pa je slabo. Bog daj kmalu mir in potem pa na svidenje v domovini! S pozdravom! Jakob Zemljčič iz Črešnjevca pri Račgoni.

Pred Solunom.

Bolgari so pričeli z ofenzivo proti Solunu. Prodirajo na levem in desnem krilu. Na desnem krilu so zasedli mesto Florino in več važnih gorskih postojank južno od mesta. Na tem krilu so premagali v dvanedevnem boju Srbe in sicer podonavsko in drinško divizijo, katerima poveljuje kraljevič Aleksander. Na desnem krilu so baje Bolgari že prodrli do mesta Kavala, ki leži vzhodno od Soluna ob Egejskem morju. Tudi v središču, ob Vardarju in sicer v okolici mesta Dojran so se pričele bolgarske in naše čete pomikati proti jugu, tako da se prodiranje proti Solunu vrši na treh glavnih točkah. Bolgari so ob reki Strumi prodrli že 60 km daleč na grško ozemlje. Četverosporazumu so pred Solunom prihiteli na pomoč italijanske in celo ruske čete. Prihodnje dni pa že smemo pričakovati pred Solunom velikih bojev.

Proti Solunu.

Ob levem bregu reke Strume je prišlo dne 21. avgusta do bojev, v katerih so bile francoske čete vržene na desni breg reke Strume. Ob levem bregu reke Strume so bolgarske čete zasedle več grških vasi. Cela fronta od jezera Butkovo notri do jezera Tahino se nahaja trdno v bolgarskih rokah. Na ozemlju pri Florini so Bolgari zasedli gorski greben Niđe-Planino. Tukaj je bila vjeta ena cela srbska stotinja. Vojaški položaj pred Solunom postaja za četverosporazumove čete vedno slabši.

Bolgari pred Kavalo.

O bojih v Macedoniji se poroča iz Soluna, da so bolgarske čete, ki so prodirale iz smeri od mesta Seres, prikorakale s svojimi prednjimi četami pred grško obrežno mesto Kavalo, kjer se sedaj vrše bo-

Sarrail se umika.

List „Petit Journal“ piše, da se je general Sarrail s svojo armado umaknil s prve na drugo črto svoje obrambe.

Koliko štejejo armade pred Solunom?

Poročila iz Aten pravijo, da imajo Bolgari in naši pred Solunom 200.000 do 220.000 mož, general Sarrail, poveljnik sovražne armade, pa ima do 250 tisoč mož.

Rumunija.

Rumunija se še vedno ni odločila. Kolikor je posneti iz sedanjega položaja, Rumunija ne bo udarila po Avstriji, a bati se je, da bo Rusija izsilila si prehod svojih čet čez rumunsko ozemlje. Nekateri listi pravijo, da Rumunija ne bo posebno močno ugovarjala, ako bi ruska armada čez Rumunijo prodirala proti Bolgarski in Sedmograški. V tem slučaju bo Avstrija smatrala, da je Rumunija stopila na stran naših sovražnikov in bo z oboroženo silo odgovorila Rumuniji za njeno zahrbtnost. Rumunijo veže z nami posebna pogodba, po kateri bi nas morala v slučaju vojske podpirati z vojaštvom. Vse to nas spominja dogodkov pred vojsko v Italijo. Sicer pa se je v zadnjem času položaj v toliko zboljšal, da pravijo, da je izključeno, da bi prišlo v bližnjem času do vojnih zapletljajev z Rumunijo. Poročila pa se tako križajo, da moramo čakati, kaj bo.

Lakota na Rumunskem.

Iz Bukarešte poročajo švicarski listi, da so pač na Rumunskem vsa skladišča polna žita in da dela-

jo veleposestniki presiljajne kupčije, delavstvo pa da trpi lakoto. Rumunska aristokracija ne more zaradi vojne v inozemska letovišča in se je zbrala v Konstanci, kjer živi razsipno in razkošno, dočim nima delavstvo ne zaslužka, ne živil in so se že zgodili poulični izgredi.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se nadaljujejo izredno hudi boji. Sicer pa ni nobene posebne spremembe na ob reki Sommi in tudi ne pred Verdunom.

Še šest tednov velikih bojev.

Francoski vojaški kritiki pišejo v listu „Gaulois“, da bodo trajali veliki boji na ruski fronti še šest tednov. Potem prične namreč jesensko vreme, ki bo oviralo nadaljna vojna podvzeta. Vojaški kritiki dvomijo, da bi se v tem času posrečilo Rusom več, kakor zasesti nekatere leta 1915 izgubljene, v vojaškem oziru važne točke.

Kedaj bo mir?

Lord Northcliff, lastnik največjih angleških časopisov, je obiskal te dni italijansko fronto in se od tam odpeljal v Rim. V Rimu je izjavil, da sklene Angleška mir še le tedaj, kadar bo nemški cesar kakor vietnik pripeljan na Angleško. — Angleži postajajo blazni.

Naše žrtve za domovino.

Svoje mlado življenje je daroval na oltar domovine nadebudni mladenič Jožef Macur, doma iz Mrčnega sela pri Koprivnici. Bil je dne 18. junija na Laškem zelo močno ranjen, odkoder so ga prepeljali v bolnišnico v Inomost. Tam je dne 25. junija izdahnul svojo blago dušo. — Na Laškem je pri nekem naskoku padel pričen mladenič Jožef Pečan iz Zeleznega pri Podsvetju, star šele 21 let. Pokopan je bil dne 9. julija na tamkajšnjem vojaškem pokopališču blizu gore Cima Dodici. Bil je izvrsten zidarski pomočnik in zelo šaljiv; vsakdo ga je čislal. — Junaške smrti je padel za domovino Jakob Zelenik iz Črmlje pri Sv. Boltenku v Sl. gor. Bil je dne 12. julija od sovražne granate zadet v glavo ter je med potjo, ko so ga nesli sanitetci, izdihal svojo dušo, star 26 let. Poznan je bil daleč okoli kot cerkveni pevec. Pri vojakih so še trije bratje: ognjičar Ludovik v Dalmaciji, narednik Franc v Ljubljani in Karl kot visokošolec v Pragi. Kadetspirant Jakob je bil edina pomoč sestri in staremu očetu, kateri se je tudi boril leta 1878 v Bosni; mati pa je umrla pred 6 leti. — Mlado življenje je ugrabila nemila smrt iz župnije Sv. Barbare pri Mariboru in sicer sina našega cerkvenega ključarja Jožefa Domitar, ki je služil kot topničar na južnem bojišču. Bil je dne 29. junija težko ranjen od sovražne granate in je čez osem dni umrl v vojaški bolnišnici. Starišem, ki so sedaj že drugega sina izgubili na bojišču, naše sožalje!

Vsem padlim slovenskim junakom svetila večna luč!

Tedenske novice.

Najvišja zahvala. Okrajnemu šolskemu nadzorniku g. Ivanu Dreflak ter vsemu učiteljsstvu političnega okraja mariborskega se je izrekla za odlične zasluge v vojni oskrbi cesarska zahvala.

Tržaški Slovenci ob cesarjevem rojstnem dnevu. Dne 18. avgusta sta se predstavila gospodu cesarskemu namestniku, ekselenci baronu Fries-Skeneju, gg. dr. Josip Willan in dr. Edvard Slavik s prošnjo, da sporoči pred Najvišji prestol vdanostna voščila tržaških Slovencev povodom cesarjevega rojstnega dne. Gospod namestnik se je zahvalil najpriščneje ter je izjavil, da s posebnim veseljem sporoči v Najvišje znanje ta izraz vdanosti tržaških Slovencev. Pri tem se je z besedami najtoplejega pripoznavanja spomnil izvrstnega vedenja, ki so je tržaški in primorski Slovenci vsikdar kazali v minulem vojnem letu in je posebno naglašal nad vso hvalo v zvišeno vedenje slovenskega prebivalstva v občinah, neposredno sosednih soški fronti in težko prizadetih po vojni, ki je (vedenje) dalo najlepše in najčastnejše izpričevalo njega patrijotičnemu mišljenju in avstrijskemu čustvovanju.

Ameriški Slovence sestavil nov zrakoplov. F. Zele, sin pogrebniaka Josipa Zele, je sestavil v Ameriki nov zrakoplov, ki je bil od 20. do 25. junija t. l. v mestu Kleveland razstavljen. Mladi Ferdinand Zele je star 18 let.

Slovenski ameriški prostovoljeci. K ameriškimi prostovolcem je pristopilo večje število Slovencev, katerih bojno razpoloženje proti Mehiki raste.

lastnem vrtu, ali pa oddajte svojim sosedom ali trgovini s semenjem. Bila bi naj resna dolžnost vseh vrtnarjev in posestnikov vrtov, da pripravijo mnogo semenja špinače in solate, da nam ne bo jeseni in spomladi manjkalo semenja teh priljubljenih zelenjad. Sploh priporočamo našim ljudem, naj skrbijo za seme vseh vrst sočivja in drugih pridelkov z vrtov in njiv. Radi vojnih razmer bo semenje spomladi neprimerno drago, mnogo vrst semenja pa sploh ne bo dobiti.

Razne novice.

Živ zakopan. V mestu Speyr na Nemškem je policijski pes našel poljskega čuvaja Kuzmo živega zakopanega v zemljo. Izkazalo se je, da so trije lopovi poslali Kuzmi vest, naj pride hitro na polje — češ, da krađe nekdo krompir. Kuzma je šel takoj na označeno mesto, da vidi, kaj je. Ko je prišel mimo drevesa, je eden lopov nanj ustrelil in ga lahko ranil, druga dva pa sta ga podrila in ga zakopala živega v zemljo. Lopove so že zaprli.

Kura rešiteljica. Na severnem bojišču je bil ranjen nemški narednik. Tovariši so ga videli, kako se je splazil na stran, a na pomoč mu niso mogli priti, ker so Rusi vsakega ustrelili, kdor se je prikazal. Šele čez teden dni so mogli iti gledat, kaj je z narednikom. Seveda so mislili, da ga najdejo mrtvega, a na svoje veliko začudenje so ga našli še živega. Pokazal jim je belo kuro, ki je sedela v njegovi bližini in je rekel: „Ta je moja rešiteljica.“ Pozneje je povedal, da je bil že pripravljen na smrt, ko je prišla kura in si tik njega napravila gnezdo. Ko je bila zlegla jajce, je odšla. Sedem dni in sedem noči je narednik ležal na istem mestu in vsako jutro je prišla kura ter mu zlegla jajce.

Vojni vjetniki v Avstriji. Glasom uradnih izkazov je zdaj v Avstriji približno 1.000.000 vojnih vjetnikov, katerih vzdrževanje velja na leto 800.000.000 kron. Stroški za hrano znašajo 320.000.000 K, stroški za nadzorstvo 90.000.000 K. Za delavce je porabljenih kakih 400.000 mož, ki zaslužijo na dan po 3 K, kar znaša na leto, računajoč 300 dni, 360.000.000 K. Toliko odslužijo torej vjetniki sami od izdatkov, ki jih ima država zanje.

Kako je pokopal svojega tovariša. Desetnik F. Gerlič, doma od Sv. Petra pri Mariboru, piše svoji ženi: Ne vem, če si poznala Jožeta Pukl. Njegovi stariši so bili nekdanj pri Sv. Petru v Trčovi. Z Jožefom sva midva skupaj v šolo hodila. Prišel je k našemu oddelku in je bil 6 mesecev tukaj pri nas. Midva sva bila zmiraj skupaj, ker me je zelo rad imel. Sedaj pa je ta ubogi siromak padel ravno poleg mene in se je prevrgel na me in kar besede več ni dal od sebe, ker ga je sovražnikova krogla zadela ravno v brado in mu je razbila celi obraz in zraven sem bil še jaz ves krvav. Oh, ljuba žena, kako je to žalostno! Kaj si bo začela njegova žena notri v mestu z dvema otrokoma! Zgodilo se je to ravno dne 14. junija ponoči ter sem to hitro pisal v Maribor njegovu ženi. Jaz sem ga tudi prav lepo pokopal in sem mu napravil lep grob na mirovdvoru in lep križ zasadi na grob ter napisal na križ njegovo ime in dejal na križ ženo venec. To sem mu napravil, ker sva si bila zelo dobra in sva se še tisti dan pogovarjala, da me bo prišel obiskat k Sv. Petru, če prideva zdrava domu. Sedaj pa je že med pokojnim! Oh, ljuba žena, kako je to žalostno! Takih slučajev je na stotine.

Krst dvojčkov na bojišču. Z bojišča se dne 5. avgusta poroča: Danes Vam opišem par izvanrednih dogodkov z naših bojnih poljan. Komaj četrte ure za bojno črto je velika, dobro obljubena vas, katero pa „muskal“ vsak dan obstreljuje z granatami in šrapneli. V tej vasi je povila pred par dnevi neka žena dvojčka: dečka in deklico. V vasi ni duhovnika, da bi sprejel ti dve bitji v občestvo „trpečih na zemlji“, pač pa imamo v vasi svojega vojnega kurata, ki je krstil novorojenca. Duhovnik-vojak je krstil ta dva dvojčka, dva vojaška zdravnik sta držala vsak eno dete na rokah in zastopala botre; nek sanitetni praporščak je nadomestoval cerkovnika. Kaj ne da, kaj takega je mogoče le v svetovni vojni.

Šolska naloga malega Stankota. „Avstrija je bila prej v Evropi, zdaj je pa na bojišču, razentega nam je vsem v srečo, drugim pa v želodec. Avstrija je zelo velika; ko se enkrat začne, je ni izlepa konec. Avstrijska zemlja je zelo rodovitna, če nanjo stopi sovražnik, je pa vroča, tako da mu ni obstati, zlasti ko vidi naše vojake. V Avstriji je tudi zadosti cvetic, pa samo za nas; za sovražnike rastejo le palice in pa cepci, pravi naš oče. Podnebje je pri nas zmerno, zato smo pa tudi mi zmerni, zlasti zdaj, ko je vojska.“

Zaradi 5 v je dala življenje. Na trgu v Lodzu na Ruskem Poljskem je žena Močna prodajala sočivje. Neka stranka ji je plačala 5 v premo. Ko je kmetica to zapazila, je stekla za stranko, a je prišla pod vlak in bila povožena. V njeni obleki so našli vsi 30.000 rubljev!

Dopisi.

Maribor. Zavod št. šolskih sester v Mariboru je dne 15. avgusta praznoval dve globokoresni slavnosti, namreč: preobleko, oziroma obljube, in posebno vojno pobožnost, ki so jo določili prevzvišeni kne-

zoško. Spored je bil jako obsežen. Dopoldansko opravilo je trajalo od 7. do 12., popoldansko pa od 4. do 6. ure. Točno ob 7. uri zjutraj so došli prevzvišeni knezoško v zavod. Pri vходу jih je pričakovalo 32 nevest in sicer: 18 mladenk, ki so ta dan iz Njih ekscelence rok prejele redovno sv. obleko, in 14 sester, ki so v pričo prevzvišenega knezoškofa napravile sv. obljube. Vsem je veselja in ginjenosti žarelo lice, ko so v lepem sprevedu pred knezoško stolpale v praznično okinčano cerkev, kjer je že bilo zbrano precejšnje število gostov in sorodnikov. Po slovesni peti sv. maši so prevzvišeni knezoško v zares krasnem tridelnem govoru, ki so ga tako izborno prilagodili razmeram časa in slavnosti, do solz ganili svoje poslušalce. Kako krasno so v prvem delu opisali obleganje Betulije in rešiteljico Judito, oziraje se vedno na duševne boje in preblazeno devico Marijo. V drugem delu so razlagali sedem žalosti Matere božje ter vse prekrasno združili s trpljenjem sedanjega časa. Nikogar niso pozabili. Tretji del je bil posebno nevestam namenjen. Opozorili so jih na žrtve in veliko plačilo redovnega življenja ter jim želeli vstrajnosti in blagoslova božjega. Po dovršeni preobleki in sv. obljubah so navdušeno zapeli zahvalno pesem in podelili z Najsvetejšim sv. Magoslov. Konečno so zaorili veličastni glasovi cesarske pesmi, ki je tvorila sklep dopoldanskega opravila, o katerem moramo reči, da tako lepega še nismo imele. — Popoldan je bil izključno namenjen vojni pobožnosti. Bil je takorekoč fih odpočitek pred izpostavljenim Najsvetejšim. Vsa kongregacija je bila tu zbrana in je opravila skupno sv. križev pot, rožni venec, redovniške in zasebne molitve s prisrčno prošnjo do Gospoda vojnih trum, naj podeli naši mili domovini slavno zmago in skorajšnji blagodejni mir. Po sv. blagoslovu je zadonela še lepa pesem Materi božji v čast.

Maribor. Mestni magistrat razglašja, da mora mestno prebivalstvo zelo varčevati z vodo, kajti radi vpolklicev v vojake velikega dela osovja, zaposlenega pri mestnem vodovodu, mora opravljati ostalo osobje noč in dan službe, kar bi pa bilo za delj časa prenaporno. Kdor bi ne varčeval z vodo, bi mu magistrat vodovod zaprl.

St. Peter niže Maribora. Stefan Muršek je na Ruskem vjet že od dne 4. junija 1915. Piše, da se mu dobro godi. Pri nekem kmetu je za hlapca, dela doma in na polju in ima piti in jesti dovolj. Tretji brat Konrad je bil že dvakrat ranjen in je sedaj v Krakovem, četrti brat, najmlajši, pa je na južnozahodni fronti. — Slabše se godi Alojziju Toplak, posestniku iz Metave, ki je v Sibiriji vjet. „Slabo se mi godi tu, ker je želedec večkrat prazen kakor poln. Nimam denarja, bandura je razcapana, sem poln uši, ležišče pa trdo. Velika je naša pokora.“ — Denarja potrebuje Ant. Koletnik, ki dela na železnici. Tam pač dobijo denar, a preživeti se morajo sami. Piše mnogokrat. Pismo pride v 16 dneh sem, tje pa ne dobi soračaj nič, čeravno mu žena pošilja dopisnice, tobak in denar. — Jožef Hamer dela v rudnikih, zasluži veliko in se mu godi še precej dobro, seveda je delo težavno. Srečnejši so tisti, ki smejo na delo, hudo se pa godi onim, ki morajo ostati zmiraj v skupnih taborih. — Meseca julija sta prišla v rusko vjetništvo Ludovik Sunet, posestnik iz Metave, in četovodja J. Gold iz Ruperč, ki je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svinjino I. in II. razreda. Želimo vsem srečno vrnitev!

Kamnica pri Mariboru. Tukajšnji župan in načelnik prostovoljne požarne brambe, Anton Hofbauer, je bil odlikovan s častno kolajno za 25letno zaslužno delovanje kot stotnik tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva.

Silvnica pri Mariboru. Dne 20. t. m. se je priredila pri nas v prostorih Bralnega društva cesarska slavnost, katere je bila zelo dobro obiskana. Domači pevski zbor je prednašal domoljubne pesmice. Učenka Ramšak je predavala Silvin Sardenkovo „Soči.“ Poslanec dr. Korošec je imel slavnostni govor. S cesarsko pesmijo se je končala lepo vspela slavnost.

Ruše. Ruška nedelja, dne 10. septembra, se bo letos pri nas posebno slovesno obhajala. Opozarjamo Marijine častilce, da pridejo!

St. Ilj v Slov. gor. Obmejni Slovenci smo v nedeljo, dne 20. avgusta, priredili lepo cesarsko slavnost. Dvorana Slovenskega Doma je bila nabitno polna gostov iz domače in sosednih župnij. Slavnostni govor je imel vrlodelavni naš domači kaplan č. g. Pavlič. Mladenke so predstavljale obe igri v splošno zadovoljnost. Hvaležni smo tudi pevskemu zboru za mične pesmi, kakor tudi za deklamacije. Ubogi vojni pohabljeni dobijo od Bralnega društva kot čisti dobiček prireditve znatno svoto. Bralno društvo in naša mladina, le vrlo naprej!

Sv. Duh na Ostrem Vrh. Cerkevni stolp se nekoliko popravlja, dobil je popravljen streho. Letos je blisk večkrat po njem udrihal. Delo izvršuje klesar Majcen iz Lučan s spretnim pomočnikom. — Odhajajoči vojščaki imajo prav, da tudi doma ni več prijetno. Krađe in vljomi se podnevi in ponoči. Kazen sledi. Ljudje božji, kam plovemo? Sv. Duh nas je zapustil.

Marenberg. V nedeljo, dne 10. septembra, je sestanek Dekliške Zveze pri Sv. Janezu po dopoldanskem opravilu v društveni sobi. Pridite!

Slovenci v Poli smo posebno slovesno obhajali cesarjev rojstni dan. V Fazani, kjer je vse polno Slovencev, smo okrasili vse hiše. Godba na bojni ladji je igrala cesarsko pesem. Slovenske pesmi so se razlegale tje po naši Adriji. Prisrčne pozdrave! — Alojzij Sever, poddesetnik iz Stročeje vasi pri Ljutomeru.

Krajevna imena v Dalmaciji. Nedavno smo poročali, da je vojaška oblast odredila, da se imajo otoki in kraji v Dalmaciji imenovati edino le s pravim hrvatskim imenom. Zaderski „Narodni List“ pričakuje sedaj, da bodo vojaški oblasti sledile tudi politično-upravne z enako naredbo. Mi pa pričakujemo, da se z dosedanjjo prakso preneha po vsem ozemlju, ob Jadranskem morju. Saj kažejo ravno sedajni dogodki, kako važno je tudi za državo, ako se že v krajevnih imenih kaže na zunaj pravo lice in narodni značaj dežele.

Kovčegi in obleka padlih in pogrešanih. Svoji padlih, pogrešanih ali vjetih vojakov morajo pisмено zahtevati, da jim vojaška uprava izroči kovčege in obleko. Tozadevne pismene prošnje je vložiti nekolekovane potom županstva na nadomestni bataljon dotičnega polka. V tej prošnji je navesti zadnji naslov v vojaške poklicanega, kot: stotnijo, maršbataljon in dan vpolkica. Kovčege in obleko padlih, pogrešanih in vjetih vojakov naj svoji zahtevajo zlasti v tem slučaju, ako jim je vojaška uprava že izročila predmete, katere je imel dotični pri sebi tedaj, ko je padel na bojišču.

Naši vojak v Jeruzalemu. Pred kratkim sta se peljala dva oddelka avstrijskih vojakov skozi Jeruzalem, kjer so jih presrčno sprejeli. Mesto je bilo okrašeno z avstrijskimi, s turškimi in nemškimi zastavami. Pred mestnimi vrati so se zbrali turški častniki, avstrijski konzul Kraus in prebivalstvo. V dežju cvetice so čete prepevaje korakale skozi mesto. Pri Jaffa-vratih so jih pozdravljale verske občine in šolska mladež. Opolnoči so odkorakali avstrijski vojak naprej.

Gospodarske novice.

Smrekovo lubje ali skorja. V spomladi so oblastva izdala oklic, naj se letos napravi kolikor mogoče mnogo drevesnega lubja za strofiko, ker tujih tvarin za izdelovanje usnja in podplatov zelo primanjkuje. Naši gozdarji in lastniki gozdov so bili posebno priidni in so pripravili velike množine drevesne skorje. Oblast je določila najvišje cene in sicer 30 K za 100 kg nezmlačene in 36 K za 100 kg zmlačene skorje. Tovarnarji in lastniki usnjarn pa zdaj nočejo plačevati po tem ključu in ponujajo samo 20 do 24 K. Vprašali smo na uradnem mestu in se nam je reklo, da se naj lasniki skorje obrnejo na sledeče naslove: Vojaško oskrbovalno skladišča v Mariboru, poveljstvo rezervne pekarije št. 16 v Ptujju in centrala za usnje, Dunaj I.

Tečaj. Na mariborski sadljarski in vinarski šoli se bo od 18. do 20. septembra vršil tečaj za izkoriščanje in vnovčenje sadja in sočivja. Več v inseratu.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu se ni pokupilo, oziroma poprodalo, nič tujega hmelja in cene za tuj hmelj, ki so bile samo na papirju, so bile 60—70 K za 50 kg. Vsled neugodnega vremena bodo imeli letos v Nemčiji in na Ogrskem neugodno hmeljsko letino, isto velja o hmelju v Galiciji. Računa se, da bo pokupila Nemčija letos precejšnju množino avstrijskega hmelja. Savinjski hmelj si je vsled ugodnejšega vremena v zadnjih dneh precej opomogel in obeta srednje-dobro hmeljsko letino. V Savinjski dolini zahtevajo letos hmeljski obiralci vsled pomanjkanja delavcev neprimerno visoke delavske mezde. Obiranje hmelja je sedaj v Savinjski dolini v polnem teku.

Skrbite za seme! Da si za vse slučaje zagotovimo doma dovolj semenja, priporočamo vrtnarjem in lastnikom vrtov: 1. Pustite dozoreti na vrtovih vse še stoječe rastline špinače. 2. Določite od poletne solate čim največ lepo razvitih glav za dobavo semenja: naj se razcvetijo. Dobro sezorelo seme skrbno izmlatite, očistite in shranite na suhem za setev na

Sv. Andraž v Slov. gor. Dekliška Marijina družba priredi dne 27. avgusta v šoli zanimivo igro „Marjeta, ali: Duhovi luči in teme.“ Vsi domačini in sosede so prijazno vabljeni. Ker dobi čisti dobiček avstrijski Rdeči križ, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Leskovec. Letos se obhaja god sv. Avguština tako-le: Dne 2. septembra, v soboto, ob 9. uri popoldne sv. maša; zvečer ob 6. uri hrvaška pridiga, litanije; od 4. do 8. ure zvečer spoved. Dne 3. septembra, v nedeljo, rana služba božja ob 7. uri zjutraj, pozna ob 10. uri dopoldne, ena sv. maša ob 6. uri zjutraj; spoveduje se od 5. do 10. ure dop.

Celje. Na tukajšnji orglavski šoli se je dne 18. julija t. l. vršil glavni izpit, pri katerem sta na vsa vprašanja Rodik Franc in Balog Vinko (Medjimurca) č. g. kateheta A. Lasbacherju hvalno odgovarjala. Posebno pa se je odlikoval nadarjeni absolvent g. Rančigaj Pavel iz St. Jurija ob Taboru, kajti proizvajal je na orglah umotvore najmodernejših skladateljev in Griesbacher-mašo ter na glasovirju pokazal, koliko tehnike si je pridobil v teku treh let. Namerava se podati na cerkveno-glasbeni zavod v Ravensburg na Nemškem. Konečno je milostljivi opat g. Fr. Ogradi dal vsem učencem lepih nauk za bodočnost, ter razdelil spričevala stirim izkušencem.

Celje. Slovenski fantje prostostrelci nam pišejo: Bojujemo se zoper Laha in ga klestimo, da je veselje. Slovenska kri nikdar ne stali. Pozdrave vsem odjemalcem tega lista ter ljubim domačim, posebno slovenskim dekletom Potnik Jožef, Celje; Krajnc F., Čret pri Celju; Pečovnik Ciril, Zavodna-Celje; Lš Feliks, Na Trati pri Cmureku, Savinšek Janez, Mozirje; Margetič F., Zavodna-Celje; Rantaša Davor., Radinec; Alojzij Janko.

Celje. Nadporočnik-računovodja in oskrbnik tukajšnje kaznilnice Oskar Fritsch in oficijal Karol Bien sta bila odlikovana z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne. — Na severnem bojišču je padel sin tukajšnjega trgovca Friderika Jakovič, poročnik Gustav Jakovič.

Nova Štifta. Srčne pozdrave pošiljajo iz Tirolskega vsem ženam in dekletom pri Novi Štifti: desetnik Franc Zavolovšek, poddesetnik Jakob Tratnik, pešci Jožef Matjaž, Ciril Vršnik, Jožef Sinkovec in Matevž Suhoveršnik, vsi doma iz naše župnije.

Sv. Lenart nad Laškim. Na cesarjev rojstni dan je umrl tukaj g. Andrej Stegenšek, stavbenik, trgovec in krčmar v Tevčah. Rajni je bil oče preč. g. dr. Avguština Stegenšek, profesorja bogoslovja v Mariboru. Radi svojega ljudomilega značaja je bil rajni znan in priljubljen ne le v domači župniji, ampak daleč naokrog. Njegove zasluge, katere si je bil pridobil za domačo župnijo, je povdarjal v nagrobnem govoru bivši šentlenarški župnik, preč. g. duh. svetovalec in župnik v Trbovljah, Fr. Čast. Pogreb, katerega je vodil preč. g. dr. Fr. Krulc, dekan in nadžupnik v Laškem, se je vršil v nedeljo ob mnogobrojni udeležbi ljudstva in v spremstvu 5 preč. gg. duhovnikov. Preč. g. dr. Avguštinu Stegenšek in vsem sorodnikom rajnega naše najiskrenejše sozlagje!

Dobje. Umrl je dne 13. avgusta t. l. bivši dolgoletni župan Tomaž Pintar, zadet od srčne kapi. Bil je vedno zvest sin katoliške cerkve in dolgoletni naročnik naših listov, Svetila mu večna luč!

St. Hlji pri Velenju. Dne 10. t. m. je umrla blaga žena Helena Rojnik, po domače Krušička, mati 3 sinov, kateri so vsi v vojni, in treh hčer; dve ste omoženi, mlajša hčerka Anica je pa ostala sama z očetom. N. v. m. p.!

Sv. Rok pri Slovenjgradcu. Tukaj je grozna suša. Živini ne bomo imeli kaj pokladati. — Dne 16. t. m. je bila lepa procesija, katere se je udeležilo obilo ljudstva. Prosili smo Boga za srečni skorajšnji konec vojske.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 24. avgusta.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 23. avgusta.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Zahodno od Moldave so nemške čete zavzele z naskokom nadaljno rusko infanterijsko postojanko, kjer so vjele 200 Rusov in vplenile 2 strojni puški. Pri kraju Zabje so bili ruski sunki odbiti. Na ozemlju Kukulja se bitka nadaljuje. Dalje severno pri manjšem vojnem delovanju in popolnoma nespremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Na primorski fronti je sovražna artilerija od časa do časa živahno obstreljevala posamezne prostore. Italijanski zrakoplovec razvijajo živahno delovanje. Pri Bohinjski Bistrici je padel v naše roke sovražni dvokrovnik. Posadka je bila vjeta.

Na Tirolskem nam je podvzetje na fronti doline Flejms spravilo v našo oblast 80 neranjenih Italijanov in 2 strojni puški.

Balkansko bojišče.

V prostoru Valone razvija sovražnik živahnije delovanje. Eno naših letal — pod vodstvom štabnega narednika Arigi — je v boju s štirimi sovražnimi letali sestrelilo dva sovražna letala. Eno leži ob izlivu reke Skumbi, drugo je pa padlo v morje, kjer je bilo spravljeno na varno od sovražnega torpednega rušilca.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. čifer. podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 23. avgusta.

Rusko bojišče.

Od morja do Karpatov nobenih posebnih dogodkov. V gorovju smo razširili posest Stare Vipčine z zavzetjem v naskoku novih sovražnih postojank; dobili smo 200 vjetnikov, med njimi bataljonski štab, vplenili 2 strojni puški in smo odbili napade. Na obeh straneh Črnega Čeremoša niso imeli ruski pridobitveni poskusi nobenega vspela.

Balkansko bojišče.

Očiščenje sovražnika na goratem ozemlju zahodno od Ostrovskega jezera je dobro napredovalo. Ometovani srbski sunki v Moglena-ozemlju so bili odbiti.

Bolgarska zmaga.

V dolini reke Strume so Bolgari dosegli sijajno zmago. Na stotine mrtvih sovražnikov leži na bojišču. Število vjetnikov znaša več sto mož. Plen je izredno velik.

Italijani pred Solunom.

Lugano, 23. avgusta.

Iz italijanskih poročil je posneti, da je laška četa pred Solunom komaj tako močna, da bi se postavila ena divizija. Čete, ki jih je Italija poslala pred Solun, so večinoma oddelki, ki so se nedavno borili v južnih Tirolah.

Listnica uredništva.

Radikalice. Dotične galice ni več dobiti. — Hoče pri Mariboru: Če se dva moža iz Rogoze stepeta, ni to nikak tako važen dogodek, da bi to moralo priti v časnik. Pišite raje kaj drugega. — Trbovlje: Glede gospodiške soli se obrnite na g. ravnatelja Belleta v St. Jurju. Glede trgovce, ki vam nadejo kakega blaga prodati, pa ne moremo izraziti svojega mnenja, ker nam razmere niso znane. V lista pa taki reči ne smemo objaviti. Poljane: Ako imate glede oddaje naše natačne in zanesljive politike ter priče, ki vam bodo to potrdile, priprozi se na okrajno glavarstvo. Videm: Zahvala za to številko preproze. — Raznim dopisnikom: Kar danes ni prišlo na vrsto, pride prihodnje ali pa probimo v Strazi.

Ne prezrite današnjega oglasa „Srečkovnega zastopstva“!

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 se je zobjel še na novo tiskal in se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 1 K. Pridjan mu je tudi koledarček za leto 1917. Kdor še torej nima tega koledarja za leto 1916, naj si ga zljaj naroči!

„Božja pot na Svete Gore.“ Na razna vprašanja o tej lepi in priljubljene molitveni knjižici odgovarjamo, da se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru po 80 vinarjev 1 komad. Ker bo tudi letos, kakor vsako leto, običajno romanje s Slovenskega Štajerskega na Sv. Gore, zlasti dne 6., 7. in 8. septembra in v naslednji osmini, bodo romarji imeli priliko s to molitvenik, ki poleg zgodovine Sv. Gore vsebuje prav lepe molitve, kupiti na Sv. Gorah, Cena mu je 80 vin.

Bogomila. Nove molitvene bukvice za slovenska dekleta. Spisal F. S. Šegula. Nov dekliški molitvenik se ne odlikuje samo po svoji nizki ceni, ampak zlasti tudi po svoji točnosti in porabnosti. „Nov“ se imenuje, ker res porablja vse najnovejše določbe in odloke sv. Stolice zastran odpustkov in pobožnosti. „Zakladnica“ odpustkov od str. 44 do 70 je v podatkih popolnoma zanesljiva. Zraven navajanih molitev ima še Bogomila pobožnosti: a) na čast sv. Duhu, b) na čast Rešnjemu Telesu, c) na čast Srcu Jezusovemu, d) v čast trpljenju Kristusovemu, e) k devici Mariji, f) na smrtni postelji. II. del „Marijanska kongregacija“ obsega začetek in razvoj, pomen, ureditev, zagovor in vodstvo Marijinih družb ter popolni obrednik, ki bo zlasti voditeljem Marijinih družb dobro služil. III. del „Pesmarica“ je tudi zelo obširna. Vmes je vpletenih vse polno nauk in praktičnih nasvetov, tako da lahko rečemo: Vsaka mladenka bo vesela, če to knjigo v roke dobi! Za zdaj se dobi samo v platno vezana v zlati obrezi in stane s poštnino vred komad K 1.50. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja in tolažbe, ki so nam došli ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta in starega očeta, gospoda

Franca Seršen,

izrekamo tem potom vsem prisrčno zahvalo. Osebito se zahvaljujemo vč. g. dekanu ter vsej duhovščini, ki so počastili rajnega na zadnji pob.

Naj blagovolijo sprejeti našo prisrčno zahvalo: gg. preblagorodni g. okr. glavar, g. župan, vsi gg. vojaški dostojanstveniki, vse uradništvo in učiteljstvo, člani okr. zastopa ter različna društva, ki so bila tako mnogostevilno zastopana.

Posebno smo hvaležni »Slov. pev. društvu« za v resnici ginljivo petje, vsem darovalcem tako številnih in prekrasnih vencev ter vsem onim, ki so prihiteli od blizu in daleč in spremili blagopokojnika k zadnjemu počitku.

Končno si štejemo v dolžnost, zahvaliti se vsem onim, ki so obiskali in tolažili pokojnika v njegovi mučni bolezni.

Globoko žalujoči ostali.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preblagi soprog, oče in stari oče gospod

Franca Seršen,

veleposesnik, trgovec in vinotržec v Ljutomeru, podnačelnik okr. zastopa, predsednik čitalnice ter ustanovnik mnogih narodnih društev itd.

v soboto, dne 12. avgusta ob 10. uri zvečer po dolgi, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika se je vršil dne 15. avgusta, ob 5. uri popoldne na domače pokopališče.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

V Ljutomeru, dne 18. avgusta 1916.

Marija Seršen roj. Kavčič, soproga.

Matija, Ana, Rezika, Franc in Ivo otroci.

Marija Seršen, roj. Lipovec, sinova.

Bojan in Ljubomira, vnuka.